

СТАНОВИЩЕ¹

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност ПРОФЕСОР по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медийна екосистема), обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 35 от 18.04.2023 г.

Рецензент: проф. д-р Тотка Монова

Кандидат: Симеон Игнатов Василев, доцент, д-р във ФЖМК

Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса научно-образователна продукция

Представеният от доцент д-р Симеон Василев комплект с материали напълно съответства с „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и е съобразен със законовата рамка на съответните нормативни актове.

Своята научна и практическа дейност до момента доц. Василев представя в общо 262 заглавия, от които 9 монографии, 32 студии и статии, 19 доклада научни конференции. За настоящия конкурс за „професор“ са селектирани **общо 16 текста: 2 монографии** – „Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията“, София, 2023 (представена като **основен хабилитационен труд**) и „В спиралата на споделянето: Медийно съдържание и социални мрежи“, София 2022; **глава от колективна монография, 2 студии и 11 статии.**

Съгласно приложената справка кандидатът **надхвърля минималните национални изисквания** по чл. 26 от ЗРАСРБ като от общо събраните **783 точки**, за цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране точките са 180, а за цитирания и рецензии в нерепубликани списания с научно рецензиране – 55.

Академичната си кариера доц. Василев започва като хоноруван асистент през 2011 г., хабилитира се като доцент през 2020 г. в катедра „Комуникация и аудиовизуална продукция“, титулярен преподавател е в: специалност „Комуникационен мениджмънт“ (по дисциплините „Медийна екосистема“, „Културно-исторически взаимовръзки и медийно съдържание“, „Лидерство в Европа“, „Функции на институционалния говорител“, „Целева аудитория и медийно съдържание“); специалност „Връзки с обществеността“ – „Комуникативни умения“; специалност „Книгоиздаване“ – „Световни медии на 20 и 21 век“; в магистърска програма „Продуцентство и креативна индустрия“ чете лекции по „Медийна конвергенция“. Той е утвърден преподавател с много богат практически опит – автор е на 6 документални филми и на повече от 200 статии в периодичния печат, има дългогодишен опит на телевизионен журналист, ръководител и администратор, утвърден международен кореспондент и репортер е. Важна част от настоящата преподавателска работа на доц. Василев е фактът, че научната му продукция по същество осигурява като научна и учебна литература изнасяните лекции и гарантира задълбочен съвременен анализ, подплатен с дългогодишен практически опит на терен, на динамично развиващите се днес промени в медийната среда.

¹ Забележка: Препоръчителен обем на становището – 2-3 стандартни страници.

От общата характеристика на представените трудове се налага изводът, че кандидатурата на доц. Симеон Василев категорично удовлетворява всички законови изисквания за заемането на академичната длъжност „професор“. Депозираният за рецензиране текстове точно отговарят на направлението на конкурса и още тук бих искала категорично да отбележа **основния принос** (сумарно погледнато) на кандидата, а именно: **текстовете безусловно участват в обособяването и последващото развитие** на едно все още недостатъчно разработвано у нас (но изключително актуално в съвременния глобален свят на нови комуникационни технологии) **поле на медийната екосистема като сложна и многофункционална среда**, която, от една страна, съдържа сложни вътрешносистемни културни, икономически, социални и професионални аспекти, а от друга – всички тези подсистеми непрекъснато се трансформират под натиска на технологичните промени и дигитализацията на тази среда. Тези проблеми са обект, предмет и цел на изследването и на двете представени монографии, те са в центъра на научните интереси на доц. Василев. В книгата „В спиралата на споделянето. Медийно съдържание и социални мрежи“ е очертана концептуалната рамка и е апроблирана методика за описанието и анализирането на научни понятия като „мрежовата четвърта власт“, представят се модификациите в спецификите на една нова медийна аудитория, въвежда се като предмет на изследване „спиралата на споделянето“, представят се алгоритмите на тази „спиралата на споделянето“ в синхронен и критичен анализ със „спиралата на мълчанието“ на Елизабет Ноел-Нойман. Тук именно е представен един нов категориален научен апарат при добра пропорция на дескрипция и анализ, което позволява на автора да надгради тези свои наблюдения в хабилитационния си труд „Медийна екосистема“ и да премине към теоретични обобщения на едно вече макрониво, да обобщи „формулата на дигиталната трансформация“ и да ни представи проблемите, пред които технореволуцията и новото „медийно съзнание“ изправят съвременните модерни общества.

Като **убедено приемам формулираните и представени от кандидата научни новости и приноси**, бих искала в моето становище да се спра по-подробно на представения основен хабилитационен труд „**Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията**“. Спирам се на него, защото в момента се занимавам с жанровите диверсификации и промяната в жанровия код на медийните текстове, пряк резултат от трансформациите в медийното съдържание, което социалните мрежи властно налагат. Беше ми изключително интересно (и полезно) да видя как идентичен емпиричен материал, описан, изследван и анализиран с различен методологичен апарат, от различни ракурси и положен в рамките на различни видове контекст, на практика ни води до едни и същи тревожни резултати, изводи и прогнози. Съгласна съм с доц. Василев, че ни предстои разработването на нов понятиен научен апарат, че трябва да адаптираме към спецификите на новия вид медийно съдържание и медийно съзнание методиките, с които до сега сме работили, защото вече всекидневно ставаме свидетели как, навлизайки агресивно в полетата на политиката, науката, религията и литературата (по П.Бурдийо), „комуникативно създадената власт може да се трансформира в административно приложима власт“ (Ю.Хабермас). Наблюдаваме неограничените (за сега) способности на социалните мрежи да се самоинституционализират и да генерират политическа и административна власт както в институциите, така и сред различните слоеве в обществото. Това поставя медийните изследователи и теоретици пред качествено нови задачи, предполага критична преоценка на ключови моменти от досега познатата ни теория на масовата комуникация. В този смисъл доц. Симеон Василев ни предлага **значим и изключително актуален труд**. В превърналото се в бестселър изследователско есе „Палечка“, френският философ и антрополог Мишел Сер е категоричен в твърдението си: „Когнитивните науки доказват, че използването на Интернет, четенето и писането на

съобщения с мълниеносно докосване на палчетата... не стимулират същите неврони, нито същите кортикални зони, както работата с книгата, черната дъска или тетрадката.“ Според М. Сер днешните деца „вече нямат същата глава“, „не обитават същото пространство“, „вече не говорят същия език“ и „тъй като нямат вече главата на своите родители, той или тя разбира другояче“. (М. Сер, „Палечка“, София: Сонм, 2021, с.15-17) В този контекст интересни и значими са оценките на доц. Василев за връзките между „мрежовата аудитория“ и традиционните медии. Заслужава, според мен, особено внимание тезата на автора, че в медийната екосистема, под натиска на дигитализацията и динамиката на технологичните промени, всичките ѝ вътрешносистемни аспекти – културни, икономически, социални и професионални, претърпяват сложни и необратими трансформации. Точното и прецизно очертаване на тази нова научна рамка дават възможност изследванията в тази посока да бъдат надградени при използването на друг методологичен инструментариум като този на социалната антропология, класическата и политическата лингвистика и пр.

Доц. д-р Симеон Василев е **безспорен експерт** в областта на новите медии и социалните мрежи, като изследванията и теоретичните му разработки са ориентирани към глобалните трансформациите, които те провокират в областта на традиционните медии и класическата журналистика. „Това фундаментално реструктуриране на журналистиката е от изключително значение за политическия и демократичния живот“ („Медийна екосистема... стр. 9) от една страна, а от друга „новото понятие за медия е едно от най-големите предизвикателства за медийната наука“ (пак там, стр. 76). Обобщено погледнато във всички представени за конкурса текстове (по същество това са разработки от последните три години) доц. Василев с различни подходи и от различни гледни точки прецизно анализира следния **изключително актуален научен проблем**, който той дефинира така: „Новите дигитализирани медии и новият тип комуникация, наложен от мрежата, са основни причини за променените ценности и познание за света.“ (Медийна екосистема... стр. 63)

Според мен **това е първото цялостно изследване от български автор**, фокусирано върху без съмнение най-радикалната и динамична в историята на медиите диверсификация на традиционната класическа журналистика с присъщите ѝ послания, съдържания, жанрове и рецепцията им от техните публики. Приемам изцяло тезата, че дигитализацията и социалните мрежи не само провокираха нов вид комуникативна ситуация, но необратимо реструктурираха класическата медийна, ретиална в същността си, аудитория в множество обособени в мрежата публики, част от които при определени условия проявяват характеристиките на аксиалната комуникация. Това реструктуриране на публиките обективно води до разместване и преместване на властовите центрове както вътре в медийната екосистема, така и в социално-политическата обществена макросистема. Проблемът е, че мрежите позволяват контаминация на факти, сюжети, персонажи, идеи, емоции, между които не е необходимо да е налице „съдържателна конвергенция“ (М. Бахтин). Споделям изцяло и мнението, че изтласването на онтологичния факт в периферията на медийното съдържание е тревожна тенденция, която е и една от причините за формиране на нов вид специфично медийно съзнание – а оттук до фалшивите новини, хибридните войни, постистината и пр. явления и проблеми на модерната комуникация крачката е много малка.

Бих добавила, че представеният хабилитационен труд притежава качествата да бъде академичен ориентир при актуализирането и обновяването на учебното съдържание на учебни дисциплини във всички специалности на ФЖМК. Като практико-приложен принос на монографията „Медийна екосистема“ бих посочила факта, че текстът е диалогичен и отворен към допълнителни разработки и дискусии в областта на теорията на масовата комуникация, като всеки изследовател би могъл да специфицира, съобразно собствените си научни занимания предложените научни дефиниции, категории, методологични рамки.

Заклучение

Хабилитационният труд „Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията“ (София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2023, 174 с., ISBN 978-954-07-5749-0) и цялостната представена научна и изследователска продукция на доц. д-р Симеон Василев съдържат безспорни научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в съвременната теория на масовата комуникация.

Всички представени текстове напълно съответстват на изискванията на ФЖМК по профила на обявения конкурс.

Въз основа на направения анализ на цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на доц. д-р Симеон Игнатов Василев убедено предлагам на уважаемите колеги от научното жури той да бъде избрана за „професор“ в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медийна екосистема), за което гласувам положително, а така също и да бъде предложено на Научния съвет към ФЖМК да утвърди избора на доц. д-р Симеон Василев.

Дата: 15 август 2023 г.

Член на журито:
/ проф. д-р Тотка Монова/